

Περιμένοντας τους Βαρβάρους

Κ. Π. Καβάφυ

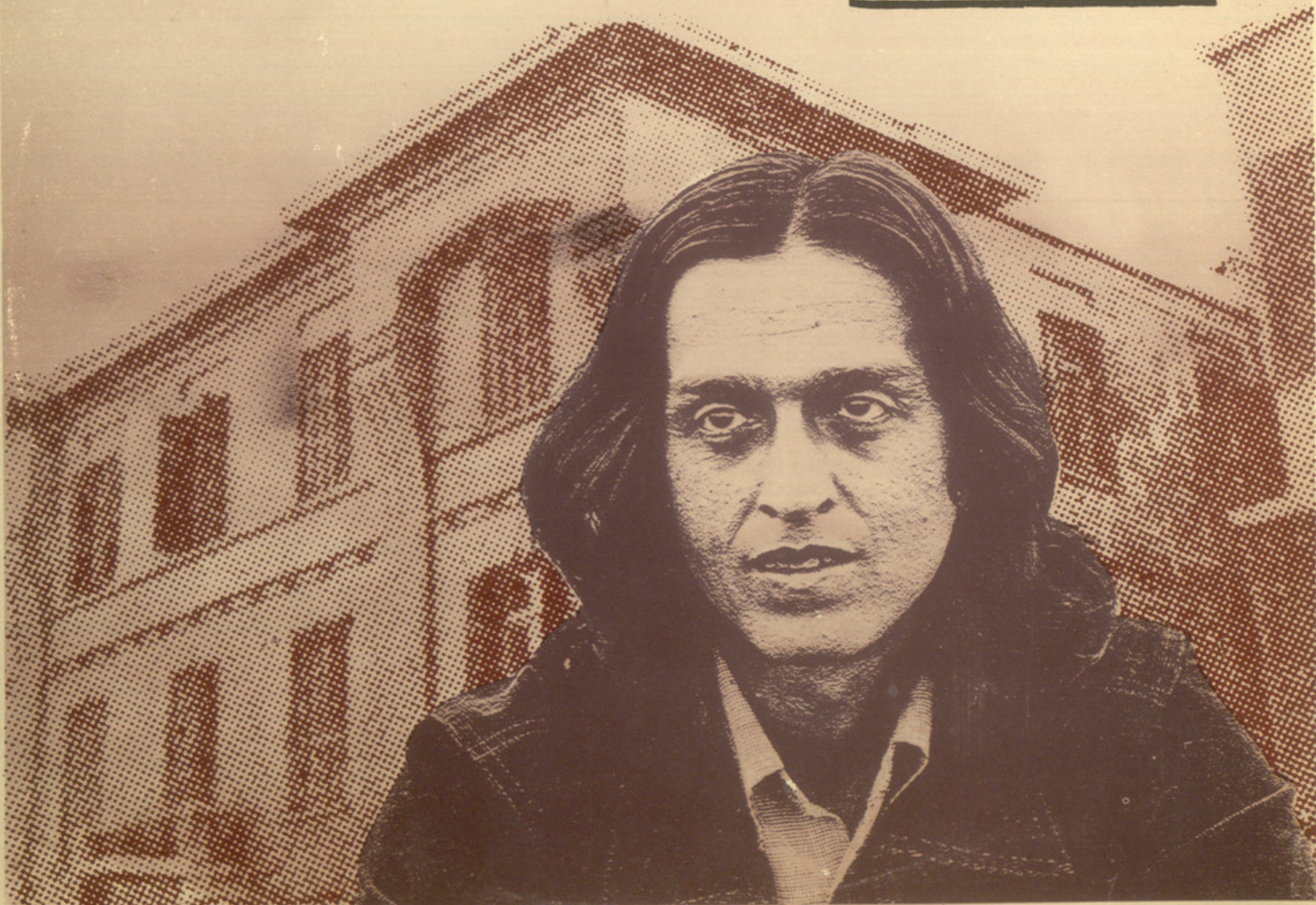

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΛΕΖΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΛΕΖΟΣ

Περιμένοντας τους Βαρβάρους

Κ. Π. Καβάφυ

Είπες: «Θά πάγω σ' άλλη γη, θά πάγω σ' άλλη θάλασσα.
Μιά πόλις άλλη θά βρεθεί καλλίτερη από αθή.
Κάθε προσπάθεια μου μία καταβίκη είναι γραφή
κ' είν' ή καρδιά μου — σάν νεκρός — θαμμένη.
Ό νοός μου ως κότε μέσ στον μαρμαρόν αυτόν θά μένει.
Όπου τό μάτι μου γυρίσω, όπου κι άν δώ
έρεϊκια μαύρα της ζωής μου βλέπω έδα,
πού τόσα χρόνια πέρασα και ρήμαξα και χάλασα.»

Καινούριους τόπους δεν θά βρείς, δεν θάβρεις άλλες θάλασσες.
Η πόλις θά σε ακολουθεί. Στους δρόμους θά γυρνάς
τούς ίδιους. Και στές γειτονιές της ίδιας θά γεννάς
και μέσ στα ίδια σπίτια αυτά θ' άσπρίζεις.
Πάντα στην πόλι αϊτή θά φθάνεις. Για τό άλλο — μη ελπίζεις —
δεν έχει κλοίο για σέ, δεν έχει όδο.
Έτσι πού τη ζωή σου ρήμαξες έδα
στην κόχη κούτη την μικρή, σ' άλλη την γη την χάλασες.

ΑΠΟΛΕΙΠΕΙΝ Ο ΘΕΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΝ

Σάν έξοφα, ώρα μεσάνυχτ', άκουσθαι
άόρατος θιασός να περνά
μέ μουσικές έξαισιές, μέ φωνές —
την τύχη σου πού ένδίδει κιά, τό έργα σου
πού άπέτυχαν, τά σχέδια της ζωής σου
πού βγήκαν όλα πλάνας, μη άνοφέλετα θρηνησιές.
Σάν έτοιμος από καιρό, σά θαρραλέος,
άποχαίρετα την, την 'Αλεξάνδρεια πού φεύγει.
Πρό πάντων να μη γελασθής, μην πιάς πιάς ήταν
ένα όνειρο, πιάς άπατήθηεν ή άκοή σου.
μάταιες έλπίδες τέτοιες μην καταδεχθής.
Σάν έτοιμος από καιρό, σά θαρραλέος,
σάν πού τσιρίζεις σε πού άζιμάθικες μία τέτοια πόλι,
πλησίιστε σταθερά πρός τό παράθυρο,
κι άκουσε μέ συγκινησιν, άλλ' όχι
μέ τών δουλών τά παρακάλια και παράπονα,
ως τελευταία άπόλοιποι τούς ήχοις,
τά έξαισια όργανα του μουσικού θιάσου,
κι άποχαίρετα την, την 'Αλεξάνδρεια πού χάνεις.

Έμπροσθόφωλλο.
Φωτογραφία: Η όδός Σερφό Πασιό, Ιούλιος 1882. Τό βέλος σηματοθεύει
τό σπίτι πού γεννήθηκε ό ποιητής (Στρατη Τσίρακα, «Ό Καβάφης
και ή εποχή του», Κέδρας).
Κ.Π. Καβάφης. Φωτογραφία χαλμαγραφίας του Γιάννη Κεφαλληνού.
Ι.Κ.Π. Καβάφης «Ποιήματα», Ίκαρος.

Όπισθόφωλλο.
Γιάννης Γλέζος. Φωτογραφία του Έλλη Παπανικόλα.
Τό σπίτι στην όδό Λέμιους, όπου ό Καβάφης έμενε από τό 1908 ως
τό 1933. (Έπιθώρωση Τέχνης, Δεκέμβριος 1963).

Έσωτερικό.
Φάντο: μία κινιά από σπίτι του Καβάφη στην όδό Λέμιους αρ. 10
της 'Αλεξάνδρειας.
Φωτογραφία του Καβάφη στο 30 του χρόνια. Χρυσό γυαλιά, μουστάκι και
ντυσίμιο έμπνευσμένα από πούς χρηματιστές του Στου του Λοιζίνου.
'Ακόμη ή οικογένεια δεν είχε μετακομίσει από τό άρχονικό της όδού Σερφό
στο στενωπόμαρ σπίτι της όδού Λέμιους. Ό Καβάφης εργαζόταν
τότε σε μία υπηρεσία του άπουργείου Δημωσιών Έργων και άγόραζε
μεταγές στο Χρηματιστήριο, αλλά και έγραφε τά «Κερίδα του και
τά «Τετάρ» του, Γά.Ι. Κοκκινάκης «'Ακρόασις».
Τα ποιήματα του Καβάφη έχουν ληφθεί από την έκδοση της Έκδοτικής
Έταιρίας «Ίκαρος».

Στίχοφωλλο: ΣΑΝΘΙΠΠΗ ΜΙΧΑ

Σά βρείς στον πηγαμό για την Ίθακη,
να εύχσαι νάναι μακρός ό δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.
Τούς Λαιστρυγόνας και τούς Κίκλωπας,
τόν θαμμένο Ποσειδώνη μη φοβάσαι,
τέτοια στον δρόμο σου ποτέ σου δεν θά βρείς.
άν μόν' ή σκέψης σου ύψηλη, άν έλεκτη
συγκινησις τό πνεύμα και τό σώμα σου άγγίζει.
Τούς Λαιστρυγόνας και τούς Κίκλωπας,
τόν άγριο Ποσειδώνη δεν θά συναντήσεις,
άν δεν τούς κουβαλεις μέσ στην ψυχή σου,
άν ή ψυχή σου δεν τούς στήσει έμπρός σου.

Νά εύχσαι νάναι μακρός ό δρόμος.
Πολλά τά καλοκαιρινά κροτά να είναι
πού μέ τι εύχαρίστησι, μέ τι χαρά
θά μπαίνεις σε λιμένας πρωτοειδημένους,
να σταματήσεις σ' έμπορετα Φοινικιά,
και τις καλές πραγματείες ν' άποκτήσεις,
σεντέφια και κοράλλια, κεχρμιπάρια κ' έβενους,
και ήδονικά μουρδικά κάθε λογής,
όσο μπορείς πιά άφθονα ήδονικά μουρδικά
σε πόλις Αιγυπτιακές πολλές να πιάς,
να μάθεις και να μάθεις άπ' τούς σπουδασμένους.

Πάντα στον νοό σου νάχεις την Ίθακη.
Τό φάσιμον εκεί είν' ό προορισμός σου.
'Αλλά μη βιάζεις τό ταξίδι διόλου.
Καλλίτερα χρόνια κοίλια να διαρκέσει
και γέρος πιά ν' άράξεις στο νησί,
κλόσιος μέ όσα κέρδισες στον δρόμο,
μη προσδοκώντας κλούτη να σε δώσει ή Ίθακη.

Η Ίθακη σ' Έώσεσ ε' άφαιρο ταξίδι.
Χωρίς αϊτήν δεν θάβγαινες στον δρόμο.
'Αλλά δεν έχει να σε δώσει πιά.

Κι άν πτωχική την βρείς, ή Ίθακη δεν σε γέλασε
Έτσι σοφός πού έγινε, μέ τόση πείρα,
ήδη θά τό κατάλαβες ή Ίθακας τί σημαίνουν.

Κι άν δεν μπορείς να εύμεις την ζωή σου όπως την θέλεις,
τότο προσπάθησε τοιάχιστον
όσο μπορείς: μην την έξευτελίξεις
μέσ στην πολλή σιγάματα του κόσμου,
μέσ στές πολλές κινήσεις κι όμιλίες.

Μην την έξευτελίξεις παίνονάς την,
γυρίζοντας συχνά κ' έθέτοντάς την
στην καθημερινή όιοση,
ως πού να γίνει σε μι ζήτη φορτική.

ΤΡΩΕΣ

Είν' ή προσπάθειές μας, τών σφεορισμένων
είν' ή προσπάθειές μας σάν τών Τρώων.
Κομμάτι κατορθώνομας κομμάτι
παίρνομα' έναντι μας: τι άρχίζομα
νάχομα θάρρος και καλές έλπίδες.

Μά πάντα κάτι βγαίνο και μέσ σταματά.
Ό 'Αχιλλεύς στην ίαερον έμπροστά μας
βγαίνο και μέ φωνές μεγάλες μας τρομάζει.—

Είν' ή προσπάθειές μας σάν τών Τρώων.
Θαρροίμας πιάς μέ άπόφασις και τόλημ
θ' αλλάζομα της ψυχής την κατοφορά,
κ' έξοι στεκόμαθα ν' άγωνισομα.

'Αλλ' όταν ή μεγάλη κρίσις έλθει,
ή τόλημ κ' ή άπόφασις μας χάνονται
ταράττει ή ψυχή μας, παραλαί
κι όλόγυρα άπ' τα τέλη τρέχομα
ζητήνομα να γλυτώσομα μέ την φυγή.

Όμως ή πτώσις μας είναι βεβαία. Έκάνω,
στο τέλη, άρχισην ήδη ό θρήνος.
Τών ήμερών μας άσαιησις κλαιν κ' αίσθήματα.
Πικρά για μέσ ό Πρίαμος κ' ή Έκάβη κλαινε.

ΠΕΡΙΜΕΝΟΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΒΑΡΒΑΡΟΥΣ	ΔΕΝΙΣ
ΤΕΙΧΗ	Η ΠΟΛΙΣ
ΤΡΩΕΣ	ΦΩΝΕΣ
ΤΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ ΘΕΡΜΟΥΠΛΕΣ	ΟΣΟ ΜΠΟΡΕΙΣ ΑΠΟΛΕΙΠΕΙΝ Ο ΘΕΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΝ (ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ)
ΚΕΡΙΑ	ΙΘΑΚΗ

Ένορχήστρωση και Διεύθυνση: ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΛΕΖΟΣ

Έχογράφηση: Ν. Δεσποτιδής, Στουίντιο ERA — Στ. Γιαννακόπουλος, Στουίντιο COLU

Η μελοποίηση των ποιημάτων του Καβάφη άρχισε τό καλοκαίρι του 1975 στη
'Υόρκη και τέλειωσε τον Γενάρη του 1978 στην 'Αθήνα. Ευχαριστώ την Μαρίζα Κ
για την πολύτιμη φιλική προσφορά της.

Γιάννης Γλέζος 16.11

'Άλλοι δίσκοι του Γιάννη Γλέζου πού τραγουδά ό ίδιος είναι:
«ΧΑΡΟΥΜΕΝΟΣ ΠΗΓΑΙΩΝ» (Lyra 3309) και «ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΣΑΜΕ» (Lyra 3

Κι αν δεν μπορείς να κάμεις την ζωή σου όπως την θέλεις, τουλάχιστον προσπάθησε να την κάνεις όπως μπορείς: μην την ξεχειλιζεις, μές στην πολλή σκευή του κόσμου, μές στις πολλές κτήσεις κι όμιλεις.

Μην την ξεχειλιζεις ειαιοντάς την, γυρίζοντας συχνά κ' εθέτοντάς την στην σχέση και των συναναστροφών την καθημερινήν διοησίαν, ως πού να γίνει σε μια ξένη φορτική.

ΤΡΩΕΣ

Είν' ή προσπάθειές μας, των ευφοριασμένων είν' ή προσπάθειές μας σαν των Τρώων. Κομμάτι κατορθώνουμε κομμάτι παίρνουμε! Έπάνω μας' τι αρχίζουμε νάχουμε θάρρος και καλές ελπίδες.

Μά πάντα κάτι βγαίνει και μές σταματά. Ο Άχλλεύς στην μάχην εμπροστά μας βγαίνει και με φωνές μεγάλες μές τρομάζει—

Είν' ή προσπάθειές μας σαν των Τρώων. Θαυρούμε πως με απόφασι και τόλμη θ' αλλάζουμε της τύχης την καταφορά, κ' έξω στεκόμεθα ν' αγωνισθόμε.

Αλλ' όταν ή μεγάλη κρίσις έλθει, ή τόλμη κ' ή απόφασις μας χάνονται ταράττεται ή ψυχή μας, παραλαίει κι όλόγυρα απ' τα τείχη τρέχουμε ζητώντας να γλυτώσουμε με την φυγή.

Όμως ή πτώσις μας είναι βεβαία. Έπάνω, στα τείχη, άρχισαν ήδη ό θρήνοι. Τών ημερών μας άνοησίες κλαίν κ' αισθήματα. Πικρά για μές ό Πρίεμος κ' ή Έκάβη κλαίνε.

Ίδανικές φωνές κι άγαπημένες έκείνων πού πεθάναν, ή έκείνων πού είναι για μές χαμένοι σαν τους πεθαμένους.

Κάποτε μές στα όνειρά μας όμιλουν' κάποτε μές στην σκέψι τέ άκούει τό μυαλό.

Και με τον ήχο των γιά μιά στιγμή επιστρέφουν ήχοι από την κρήνη κοίτησι της ζωής μας — σα μουσική, την νύχτα, μακρυνή, πού σβένει.

ΚΕΡΙΑ

Τού μέλλοντος ή μέρες στέκουν' εμπροστά μας σα μιά σειρά κεράκια άναμένα — χρυσά, ζεστά, και ζωηρά κεράκια.

Ή περασμένες μέρες πίσω μένουν, μετά θλιβερή γραμμή κερών σβουμένων τα πιά κοντά βιάζουν καπνόν άκόμη, κρύα κεριά, λυωμένα, και κυρτά.

Δέν θέλω να τά βλέπω με λυπή ή μορφή των, και με λυπή τό πρώτο φάς των να θυμούμαι. Έμπρός κυττάω τ' άναμένα μου κεριά.

Δέν θέλω να γυρίσω να μη δω και υφίξω τί γρήγορα πού ή σκοτεινή γραμμή μακραίνει, τί γρήγορα πού τά σβυστά κεριά κληθαίνου.

ΔΕΗΣΙΣ

Ή θάλασσα στα βάθη της κήρ' έναν ναύτη — Ή μάνα του, άνήξεση, παίνει κι άνάπτει

στην Παναγία μπροστά ένα όψηλό κερι για να επιστρέψει γρήγορα και νάν' καλοί καιροί —

και όλο πρός τον άνεμο στήνει τ' αυτί. Άλλά ένθ προσύζεται και δέεται αυτή,

ή εικάν άκούει, σοβαρή και λυπημένη, ζεύοντας πως δέν θέλθει πιά ό υλός πού περιμένει.

Τιμή σ' έκείνους όποι στην ζωή των άφρισαν και φυλάγουν θερμοπύλες. Ποτέ από τό χρέος μη κινούντες' δίκαιοι κ' ίσοι σ' όλες των τές πράξεις, αλλά με λύπη κιόλας κ' εδοκλαχνία γενναίοι όσάκις είναι κλοούσιοι, κι όταν είναι πτωχοί, πάλ' εις μικρόν γενναίοι, πάλι συντρέχοντες όσο μπορούνε πάντοτε την άλήθεια όμιλούντες, κλήν χωρίς μίσος για τους ψευδομένους.

Και περισσότερη τιμή τους πρέπει όταν προβλέκουν (και πολλοί προβλέκουν) πως ό Έφιόλης θα φανεί στο τέλος, κ' οι Μήδοι έκεί τέλος θα διαβούνε.

ΤΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ

Σ' αυτές τέσ σκοτεινές κάμαρες, πού περνά μέρες βαρούς, έπάνω κάτω τριγυρνά για νάβρω τά παράθυρα. — Όταν άνοίξει ένα παράθυρο θάναυ παρηγορία. — Μά τά παράθυρα δέν βρίσκονται, ή δέν μπορώ να τάβρω. Και καλλίτερα ίσως να μην τά βρω. Ίσως τό φάς θάναυ μιά νέα τυραννία. Ποιός ξέρει τί καινούρια πράγματα θα δείξει.

ΤΕΙΧΗ

Χωρίς περισκεψιν, χωρίς λύπη, χωρίς αιδά μεγάλη κ' ύψηλά τριγύρω μου έκτισαν τείχη.

Και κάθουμαι και άπελπίζομαι τώρα έδω. Άλλο δέν σκέπτομαι: τον νοσην μου τρώγει αυτή ή τόχη'

διότι πράγματα κολλά έξω να κάμω ειχον. Ά' όταν έκτιζαν τά τείχη πως να μην προσέξω.

Άλλά δέν άκουσα ποτέ κρότον κτιστών ή ήχον. Άνεπισθήτως μ' έκλεισαν από τον κόσμον έξω.

— Τι περιμένουμε στην άγορά συναβροισμένοι;

Είναι οι βάρβαροι να φθάσουν σήμερα.

— Γιατί μέσα στην Συγκλητο μιά τέτοια άπραξία; Τι κάθοντ' οι Συγκλητικοί και δέν νομοθετούν;

Γιατί οι βάρβαροι θα φθάσουν σήμερα. Τι νόμους πιά θα κάμουν οι Συγκλητικοί; Οι βάρβαροι σαν έλθουν θα νομοθετήσουν.

— Γιατί ό αυτοκράτωρ μας τόσο πρωί σηκώθη, και κάθεται στην κόλας την πιο μεγάλη πύλη στον θρόνο έπάνω, επίσημος, φορώντας την κορόνα;

Γιατί οι βάρβαροι θα φθάσουν σήμερα. Κι ό αυτοκράτωρ περιμένει να δεχθεί τον άρχηγό τους. Μάλιστα έτοιμάσε για τον δόσει μιά περγαμινή. Έκει τον έγραψε τίτλους πολλούς κι όνόματα.

— Γιατί οι δύο μας ύπατοι κ' οι κραιότερος έβγηκαν σήμερα με τέσ κόκινες, τέσ κεντημένες τόγες' γιατί βραχιόλια φόρεσαν με τόσους άμειθιστους, και δαχτυλίδια με λαμπρά, γυαλιστερά σμαράγδια' γιατί να κιάσουν σήμερα πολύτιμα μεταστόνια μ' όσημα και μαλάματα έκτακτα σκαλισμένα;

Γιατί οι βάρβαροι θα φθάσουν σήμερα' και τέτοια πράγματα θαμύνουν τους βαρβάρους.

— Γιατί κ' οι άξιοι ρήτορες δέν έρχονται σαν πάντα να βγάλλουνε τους λόγους τους, να ποινε τά δικά τους;

Γιατί οι βάρβαροι θα φθάσουν σήμερα' κι αυτοί βαρύνουν' εφράδειες και δημηγορίες.

— Γιατί ν' άρχισει μονομασία αυτή ή άνησυχία κ' ή σύγχυσις. (Τά πρόσωπα τί σοβαρά πού έγιναν). Γιατί άδειάζουν γρήγορα οι δρόμοι κ' ή πλατεία, κι όλοι γυρνούν στα σπίτια τους πολύ συλλογισμένοι;

Γιατί ένύχτωσε κ' οι βάρβαροι δέν ήλθαν. Και μερικοί έφθασαν απ' τά σύνορα, και έπιανε πως βάρβαροι πιά δέν υπάρχουν.

Και τώρα τί θα γένουμε χωρίς βαρβάρους. Οι άνθρωποι αυτοί ήσαν μιά κάποια λέσις.

ΠΕΡΙΜΕΝΟΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΒΑΡΒΑΡΟΥΣ	ΔΕΗΣΙΣ
ΤΕΙΧΗ	Η ΠΟΛΙΣ
ΤΡΩΕΣ	ΦΩΝΕΣ
ΤΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ	ΟΣΟ ΜΠΟΡΕΙΣ
ΘΕΡΜΟΠΥΛΕΣ	ΑΠΟΛΕΙΠΕΙΝ Ο ΘΕΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΝ (ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ)
ΚΕΡΙΑ	ΙΘΑΚΗ

Χρήστρωση και Διευθυνση: ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΛΕΖΟΣ
εσποτιδής . Στούντιο ERA — Στ. Γιαννακόπουλος, Στούντιο COLUMBIA

Έπαιξαν οι μουσικοί:

Γ. Ταχιάτης, Τ. Γκοβόστης (ντράμς) — Κ. Νικολόπουλος (άκουστική κιθάρα) — Μπ. Λασκαράκης (δωδεκάχορδη κιθάρα) — Α. Μπότσας, Στ. Λαούδης (ήλεκτρικό μπάσο) — Τ. Διακονιώργης (κρουστά) — Γ. Γλέζος (πιάνο, σαμπάλο, synthesizer) — Δ. Βράσκας (βιολί, μαντολίνο) — Π. Δεσποτιδής (βιολί) — Γ. Κατσιάκης (ταέλο) — Τ. Σούτης (κοντραμπάσο) — Χρ. Άργυρόπουλος (όμποε) — Ηλ. Κολοβάς (κλαρίνο) — Σ. Άνθης (τρομπέτα) — Ν. Τσάτσης (λαούτα).
Φωνητικά: Μήτσα Ρούτη — Λιλή Τσιτριμπίνη
Χορωδία: Γ. Κακίτης

«WAITING FOR THE BARBARIANS»
Poetry by C. KAVAFIS
Music, orchestration, singing by YIANNIS GLEZOS

ον ποιημάτων του Καβάφη άρχισε τό καλοκαίρι του 1975 στη Νέα
σε τον Γενάρη του 1978 στην Άθήνα. Ευχαριστώ την Μαρίζα Κωχ
φιλική προσφορά της.

Γιάννης Γλέζος 16.11.79

δισκοί του Γιάννη Γλέζου πού τραγουδά ό ίδιος είναι:
ΗΓΑΙΝΩ» (Lyra 3309) και «ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΣΑΜΕ» (Lyra 3321)